

Фамільяри

Щоб врятувати ненароджену дитину, довіртеся чужій людині. Щоб захистити свою таємницю, ризикніть своїм життям.

XVII сторіччя, Ланкастер, Англія. Флітвуд Шатлворт мріє подарувати своєму чоловікові Річарду спадкоємця. Але вона вже тричі втрачала дитину, і четверта вагітність дається їй дуже тяжко. До того ж Флітвуд знаходить серед паперів чоловіка листа від свого лікаря. Той попереджає, що пологи вб'ють молоду пані. Чому ж Річард нічого не сказав їй про цю пересторогу? А до всього графством ще й ширяться чутки про фамільярів - духів, що супроводжують злих чаклунок.

Якось у лісі Флітвуд зустрічає Еліс - юну, проте досвідчену повитуху. Трави від неї справді полегшують стан вагітної. Поступово проста дівчина і благородна пані стають майже подругами. Флітвуд сподівається, що знання та досвід Еліс допоможуть їй і дитині вижити. Але селянці дуже небезпечно знатися на травах у часи, коли оголошено полювання на відьом...

Стейсі Толлс Фамільяри

*Чудова історія про жінок
та чаклунство дарує
справжню насолоду.*

Джессі Бертон, авторка
бестселера «Мініатюрист»

КСД

8

Stacey Falls

The Familiars

A Novel

Стейсі Томс

Фамільяри

Роман

ХАРКІВ
2023 КСД

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
2023

ISBN 978-617-15-0454-7 (epub)

Жодну з частин цього видання не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі без письмового дозволу видавництва

Електронна версія зроблена за виданням:

Перекладено за виданням: Halls S. *The Familiars* : A Novel / Stacey Halls
— London : Zaffre, 2019. — 352 p.

Переклад з англійської *Наталії Климчук*

Дизайнер обкладинки *Олександра Борзенкова*

Голлс С.

Г60 Фамільяри : роман / Стейсі Голлс ; перекл. з англ. Н. Климчук. —
Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2023. — 352 с.

ISBN 978-617-15-0379-3

ISBN 978-1-78576-611-4 (англ.)

XVII сторіччя, Ланкастер, Англія.

Флітвуд Шатлворт мріє подарувати своєму чоловікові Річарду спадкоємця. Але вона вже тричі втрачала дитину, і четверта вагітність дається їй дуже тяжко. До того ж Флітвуд знаходить серед паперів чоловіка листа від свого лікаря. Той попереджає, що пологи вб'ють молоду пані. Чому ж Річард нічого не сказав їй про цю пересторогу? А до всього графством ще й ширяться чутки про фамільярів — духів, що супроводжують злих чаклунок.

Якось у лісі Флітвуд зустрічає Еліс — юну, проте досвідчену повитуху. Трави від неї справді полегшують стан вагітної. Поступово проста дівчина і благородна пані стають майже подружками. Флітвуд сподівається, що знання та досвід Еліс допоможуть їй і дитині вижити. Але селянці дуже небезпечно знатися на травах у часи, коли оголошено полювання на відьом...

УДК 821.111

© Atticus Jones Ltd., 2018

© Stacey Halls, 2018

© Lucy (Rose) Cartwright, ілюстрації, 2018

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», видання українською мовою, 2023

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», переклад та художнє оформлення, 2023

Моєму чоловікові

Частина перша. Графство Ланкастер (тепер Ланкашир), початок квітня, 1612

Зберігай здоровою свою кров,
інакше вона вийде з-під твоєї влади і змусить коритися її примхам.

«Книга про соколине або ж яструбине полювання»,

Джордж Тербервіль, 1543–1597

Розважливість і справедливість

Девіз роду Шаттлворт

Розділ 1

З листом у руці я розгублено вийшла з будинку. Не перевзулася у сабо, оскільки поспішала, тож улюблені рожеві туфельки з шовку просякли пізньою вранішньою рососою, що вкривала траву. Але все йшла, аж до високих дерев за лужком перед будинком. На ходу ще раз розгорнула зіжмаканого в кулаці листа, перевірити, чи він мені, бува, не примарився, чи не наснився, поки я дрімала у кріслі.

Ранок був прохолодний, з туманом і студеним вітром, що віяв з пагорба Пендл-гілл, тому попри сум'яття в думках я таки взяла плаща із закутка шафи. Мимохідь погладила Пака і зраділа, що руки не тремтять. Я не заплакала і не зомліла. Узагалі не зробила нічого особливого, хіба тільки згорнула прочитане так, як було раніше, і тихо спустилася сходами донизу. Ніхто мене не помітив, з усіх слуг на очі трапився тільки Джеймс, що сидів за столом у кабінеті, повз який я проходила. У голові промайнув здогад, що він, мабуть, теж прочитав листа, бо дворецький нерідко розпечатує особисту пошту господаря, але я квапливо відштовхнула цю думку і вийшла через головний вхід.

Хмари нагадували кольором олив'яні глеки, з яких ось-ось полетіть через край. Я швидко пішла травою до лісу. Розуміла, що допитливі очі слуг легко розгледять з вікон мій чорний плащ серед поля, але мені треба було подумати на самоті. У цій частині Ланкаширу земля зелена й вогка, а сіре небо — широке й безмежне. Зрідка майне спалах рудого оленячого хутра, або блакитна шийка фазана, і на цьому тлі око вихоплює їх швидше, ніж вони встигають щезнути.

Я ще не заховалася під покровом дерев, як відчула новий напад нудоти. Відблювавшись, підбрала поділ, щоб, бува, не забруднити спідницю, і витерла рота хустинкою. Пралі Річарда оббризкують носовички трояндовою водою. Я заплющила очі й кілька разів глибоко втягнула повітря, а коли знову їх розплющила, то відчула, що трохи полегшало. Довкола тріпотіли дерева, радісно щебетали пташки, тож не минуло й хвилини, як Готорп залишився далеко позаду. У цих краях наш будинок на галявині, вимуруваний із теплого золотавого каменю, впадав у вічі так само, як і я. Дім не міг захвати тебе від лісу, який неначе підбирався все ближче і який було видно з кожного вікна, а от

ліс міг заховати від тебе Готорп. Іноді здавалося, що будинок і пуца грають одне з одним у хованки.

Я дістала листа, знову розгорнула його, розгладивши папір, що пожмакався в маленькому, міцно стиснутому кулачку, і відшукала абзац, який мене приголомшив:

Ви можете легко визначити справжню природу небезпеки, яка загрожує вашій дружині, і як лікар та фахівець з питань пологів я, на превеликий жаль, вимушений донести до вас свою фахову думку: після огляду минулої п'ятниці тиждень тому я дійшов глибоко невтішного висновку, що вона не може і не повинна мати дітей. Надзвичайно багато залежить від вашого розуміння, що якби їй довелося ще раз народжувати, вона не переживе цього, а її земне життя добіжить кінця.

Тепер мене вже не було видно з будинку, тому не було потреби приховувати своїх почуттів. Серце шалено калатало, а щоки палали. Мене знову здолав напад нудоти, і я ледь не захлинулася, коли блювотна рідина обпекла язика.

Нудило вранці, удень і вночі, вивертаючи мене всю. Бувало, що й по сорок разів на день, а якщо тільки двічі, то я вважала, що мені поталанило. Від цих нападів на обличчі лопалися судини, залишаючи навколо очей тоненькі пурпурові прожилки, а самі білки забарвлюючи у червоний, як у диявола, колір. Препаскудний присмак у горлі тримався годинами, гострий і задушливий, як лезо ножа. Я не могла втримати в собі жодної їжі. Та й, зрештою, мені і їсти не хотілося, на превеликий жаль куховарки. Навіть мої улюблені марципани лежали широкими непокрайними плитками у коморі, а прислані з Лондона пуделка з льодяниками припадали пилом.

Три попередні рази мені не було так тяжко. А зараз я почувалася так, ніби дитя, яке росте всередині, намагається вибратися назовні через моє горло, а не між ногами, як інші, котрі давали знати про своє передчасне народження червоними струмками по моїх стегнах. Їхні позбавлені життя маленькі тільця наводили страх, і я дивилася, як їх загортають у полотно, наче свіжі хлібини.

— Недовго ж тобі судилося побути на цьому світі, бідолашко? — промовила минулого разу повитуха, витираючи мою кров зі своїх різницьких рук.

Чотири роки заміжжя, троє пологів, але й досі немає спадкоємця в дубовій колисці, яку мені подарувала мати, коли ми з Річардом побралися. Я бачила, що вона дивиться на мене так, ніби я їх усіх підвела.

І все ж таки я не могла осягнути розумом, що Річард знав висновок лікаря і просто дивився, як я гладшаю, ніби індичка в очікуванні Святвечора. Лист був запаханий поміж кількома іншими папірцями, що залишилися після моїх попередніх трьох пологів, тож він міг його й не побачити. Чи, можливо, вирішив, що краще приховати цей лист від мене? Раптом здалося, що слова самохіттю злетіли з паперу й обвилися навколо моєї шиї. Вони були написані чоловіком, ім'я якого ні про що мені не говорило, бо мене так скрутило, коли він приїздив, що я не запам'ятала про нього анічогісінько — ні його обмацувань, ні голосу, ні того, чи був він уважним.

Я не зупинялася перевести подих, і мої черевички вже були остаточно зіпсовані, наскрізь просякнуті зеленкуватою багнюкою. Коли один з них застряг у багні і я з розгону ступила ногою в панчосі на мокру землю, терпець мені урвався. Обома руками я зібгала того листа й щосили жбурнула геть, переживши коротку мить зловтіхи, коли він відскочив від дерева за кілька ярдів від мене.

Якби я не зробила цього, то не побачила б ані кролячої ноги за кілька дюймів від місця, де впав пожмаканий лист, ані кролика, якому вона належала, — чи принаймні того, що від нього залишилося, тобто понівеченої мішанини з хутра і крові, а потім ще одного, і ще одного. Мені доводилося полювати на кроликів, тож я бачила, що цих убив не сокіл і не яструб, бо птахи зазвичай роблять це без зайвої крові й одразу ж повертаються назад до господаря. Потім зауважила іще щось: поділ коричневої спідниці, який тягнувся по землі, підібгані коліна, а над ними — нахилену постать, обличчя, білий чеpecь. За кілька ярдів стояла навколішки і пильно дивилася на мене молода жінка. Вона сторожко напружилася всім тілом, як тварина. Убого вдягнена в домоткану сукню з грубої вовни без корсажу, тому я й не розгледіла її відразу серед усього того зелено-коричневого розмаю. З-під її чепця спадали кучері лляного волосся. Обличчя — видовжене й вузьке, великі очі такого незвичайного кольору, що це було помітно навіть на відстані — кольору золота, як у новеньких монет, але золота теплого. У її погляді було щось надзвичайно мудре, ледь не чоловіче,

і хоча вона сиділа навпочіпки, а я стояла, на якусь мить мене пройняв страх, так ніби заскочили за чимось негожим саме мене.

У її руках теліпався ще один кролик і дивився на мене осклілим оком. Його хутро було вкрите червоними плямами. На землі біля спідниць жінки лежав розкритий грубий мішок. Вона звелася на ноги. Легкий вітерець скуйовдив листя і траву навколо нас, незнайомка ж із незворушним обличчям стояла наче закам'яніла. Тільки мертвий кролик легенько похитувався у її руках.

— Хто ти? — запитала я. — Що ти тут робиш?

Вона лише мовчки взялася запихати мертвих кроликів у свій мішок. Мій зіжмаканий лист яскраво білів посеред тієї кривавої бійні і, побачивши його, жінка на секунду зупинилася, а її довгі, закривавлені пальці застигли.

— Дай мені його, — гримнула я.

Підібравши листа, незнайомка простягла його мені, не сходячи зі свого місця, а я, зробивши кілька стрімких кроків, вихопила листок з її рук. Вона не зводила своїх золотавих очей з мого обличчя, і я подумала, що мене ще ніколи так прискіпливо не розглядали незнайомі люди. На коротку мить мені стало цікаво, якою вона бачить мене — у хатньому взутті, з одним черевичком, що застряг у болоті. Моє обличчя, мабуть, розпашілося від блювання, а білки очей вкрилися червоними прожилками. Від кислоти в роті мій язик затерп.

— Як тебе звати?

Вона мовчала.

— Ти жебрачка?

Вона похитала головою.

— Це моя земля. Ти без дозволу полюєш на кролів на моїх землях?

— На *ваших* землях?

Її голос, наче кинутий у воду камінець, зруйнував усю загадковість. Звичайнісінька сільська дівчина.

— Я — Флітвуд Шаттлворт, господиня Готорн-голлу. Це земля мого чоловіка. Якщо ти з Падігема, то маєш знати це.

— Я не з Падігема, — тільки й відповіла вона.

— Ти знаєш, як карають за полювання на чужих землях?

Дівчина оцінила поглядом мій цупкий чорний плащ, мідно-червону тафтяну сукню, що визирала з-під нього. Я розуміла, що шкіра у мене бліда, а чорняве волосся ще й надає їй землистого відтінку, і мені

не подобалося, що про це довелося згадати через якусь незнайомку. Вона, мабуть, молодша за мене, проте вгадати, скільки їй років, я не могла. Її брудну сукню, здавалося, місяцями не чистили і не провітрювали, як і чеpecь, що набув кольору овечої вовни. За мить я глянула на її очі, і наразилася на спокійний і сповнений гідності погляд. Я насупилася і задерла підборіддя. Маючи зріст чотири фути одинадцять дюймів, я завжди була менша за інших, але залякати мене було непросто.

— Мій чоловік прив'яже тебе за руки до коня і потягне в магістрат, — сказала значно зухваліше, ніж збиралася. Вона мовчала, і тишу порушували лише шелест листя і шум гілля на вітрі. Я запитала ще раз:

— Ти жебрачка?

— Я — ніхто, — дівчина простягнула мені мішок. — Заберіть їх. Я не знала, що це ваша земля.

Дивна відповідь, тож я замислилася, що казатиму Річарду. Згадала про лист у руці. І стиснула його ще міцніше.

— Як ти їх убила?

Вона пирхнула:

— Я їх не убивала. Їх убили.

— Як дивно ти говориш! Як тебе звати?

Я ще не договорила, як вона повернулася і помчала геть між деревами, наче коричнево-золотий спалах. Її білий чеpecь миготів між стовбурами дерев, а мішок за плечима метлявся разом зі спідницями. Ноги дівчини молотили землю, швидкі та спритні, як у звіра, і за мить ліс безслідно поглинув її.

Розділ 2

Брязкання шкіряного пояса Річарда всюди випереджувало його власника. Мабуть, це давало йому відчуття влади — всі чули подзвін його грошей ще до того, як з'являвся він сам. Зачувши знайоме дзеленчання і кроки шеврових чобіт на сходах, я глибоко вдихнула і струсила гадану порошок із сорочки.. Коли він зайшов, бадьорий і жвавий після поїздки у справах до Манчестера, я вже встала з крісла. Золота сережка у його вусі блищала, а сірі очі сяяли.

— Флітвуд, — привітався він, обхопивши мою голову долонями.

Я прикусила вуста в місці, де він торкнувся їх поцілунком. Чи не зрадить мене голос, коли озвуся? Ми були в гардеробній, і він напевне знав, що я там. Тільки в цій кімнаті я почувалася, як удома, хоча у Готорпі до нас ніхто не мешкав. Завжди вважала, що дядечко Річарда під час планування будинку проявив себе як чоловік із напрочуд сучасними поглядами, коли додумався зробити спеціальну кімнату для одягання, хоча в нього навіть не було дружини. Звісно, якби будинки проєктували жінки, гардеробні були б такі ж обов'язкові, як і кухня. Після мого власного дому з вугільно-чорного каменю під сірим небом я почувалася радше принцесою, аніж господинею дому у Готорпі з його пишною теплою барвою, що нагадувала схід сонця, з трьома поверхами, що виблискували віконними шибками, наче самоцвіти у короні, і з вежею посередині. Річард провів мене через лабіринт кімнат, і від усього того свіжого тиньку, блискучого облицювання стін та невеликих галерей, де юрмилися декоратори, слуги й теслі, у мене запаморочилося в голові. Я все більше намагалася залишатися на горішніх поверхах, щоб не плутатися під ногами. Якби у мене на руках було немовля або дитя, яке треба водити вниз до сніданку, я, мабуть, почувалася б інакше. Та оскільки дитини не було, то сиділа у своїх покоях і гардеробній, звідки відкривався приємний краєвид на стрімку річку Калдер і пагорб Пендл-гілл.

— Знову розмовляєш зі своїми сукнями? — запитав чоловік.

— Як завжди.

Пак, мій чудовий бордоський дог, підвівся з турецького килима, потягуючись і позіхаючи, при цьому роззявивши пащу так широко, що в неї могла би вміститися моя голова.

— Страшна звірюка, — промовив Річард, присідаючи біля пса, — вже скоро наші почуття належатимуть не тільки тобі. Доведеться поділитися. — Він зітхнув і, стомлений довгою дорогою, став навколішки. — Ти здорова? Не втомилася?

Я кивнула, ховаючи під капелюшок неслухняне пасмо волосся. Останнім часом, коли я його розчісувала, воно почало вилазити великими чорними жмутами.

— Ти стурбована. Ти не... Ти ж не...

— Усе гаразд.

Лист. Запитай його про лист. Слова застрягли у мене в горлі, як стріла, що ось-ось зірветься з тятиви лука, а на його вродливому обличчі відобразилося тільки полегшення. Дивлячись в очі Річарда, я трохи задовго мовчала, розуміючи, що втрачаю можливість для запитання, що вона втікає, наче пісок крізь пальці.

— От і гаразд, та й моя поїздка у Манчестер була вдалою. На думку Джеймса, йому завжди треба їздити разом зі мною, але я й сам чудово даю раду. Можливо, він сердиться тільки тому, що я забуваю виписати квитанції. Я вже казав йому, що тримаю їх у голові не згірше, ніж якби вони були в кишені піджака. — Він замовк, не зважаючи на Пака, який обнюхував його. — Ти якась мовчазна.

— Річарде, я прочитала сьогодні листи повитухи. І лікаря, який приймав останні пологи.

— А я ледь не забув.

Він сягнув рукою у глибини зеленого оксамитового камзола, випромінюючи дитячу втіху. Я чекала, і за мить він, витягнувши руку з кишені, поклав мені на долоню дивну річ — маленький срібний меч, завдовжки як ніж для розрізування листів, з блискучим золотим руків'ям. Проте його кінчик був затуплений, а з усіх боків на мініатюрних гачечках звисали маленькі кульки. Я повернула іграшку в руці, і вона мелодійно задзвеніла.

— Це брязкальце. — Річард весь аж сявав від захвату, а тоді струснув іграшку так, що вона задзвеніла, як кінський запряг, що зненацька зупинився на бігу. — Подивися, дзвіночки. Для нашого сина.

Він навіть не спробував приховати тугу в голосі. Я подумала про замкнену шухляду в одній зі спалень. У ній лежало з пів дюжини речей, які він купив у попередні рази — шовкова сумочка з нашими ініціалами, коник зі слонової кістки, який поміщався на долоні.

У довгій галереї стояли лицарські обладунки, куплені на честь того, що мій живіт уперше почав збільшуватися. Його віра в те, що він матиме дитину, була чиста й сильна, як стрімкий потік, навіть коли він продавав вовну у Престоні, то не міг пройти мимо ремісника, який продавав мініатюрних тваринок, або ж у крамниці нашого кравця не накинути оком на сувій шовку, що переливався перламутром. В останньому випадку він просто не знав, буде у нас син чи донька, а я нічого і не просила, поки не стала матір'ю. Кожен дарунок від нього був символом моєї поразки, і мені хотілося усе те спалити і дивитися, як небо ковтає дим, що піднімається з димаря. Водночас я розмірковувала про те, де би опинилась без свого чоловіка, і тоді моє серце повнилося стражданням, бо він приносив мені щастя, а я дала йому всього лишень три втрати, душі яких розвіяв легесенький вітерець.

Я зробила ще одну спробу:

— Річарде, може ти хочеш мені щось розповісти?

Зблиснула його сережка, і він уважно подивився на мене. Пак позіхнув і вмовився на килимі. Звіддалік, з нижнього поверху, Річарда покликав низький голос.

— Внизу Роджер, — сказав він. — Треба йти до нього.

Я з полегшенням поклала брязкальце на крісло, а Пак почав його допитливо обнюхувати.

— Тоді я теж спущуся.

— Я піднявся тільки перевдягнутися. Ми збираємося на полювання.

— Але ти цілий ранок їхав верхи.

Він усміхнувся:

— Полювання — це не їзда верхи, а полювання.

— Тоді я з вами.

— Ти готова до цього?

Я усміхнулася і знову повернулася до своїх суконь.

*

— Флітвуд Шаттлворт! Що я бачу, яка ж ти бліда! — голос Роджера гучно застугонів у дворі конюшні. — Ти біліша за сніжинку, але вдвічі гарніша. Річарде, ти не годуєш своєї дружини?

— Роджере Ноувелле, ви таки вмієте дати жінці відчуття власної неповторності, — усміхнувшись, промовила я, сідаючи на коня.

— Ти вдягнена для полювання. Вже впоралася з усіма ранковими дамськими заняттями?

Він сидів верхи, високий і кремезний, із запитально зведеною сивою бровою, а його голос відлунював по всій конюшні.

— Я вирішила побути у товаристві улюбленого судді.

Я скерувала коня так, щоб їхати між двома чоловіками. Роджер Ноувелл був приємним у спілкуванні, і хоча, слід зізнатися, я раніше трохи побоювалася його, бо не мала батька, з яким могла б його порівнювати. За віком він міг би бути мені чи Річарду батьком, та й навіть дідом, а оскільки і мій, і чоловіків батьки давно померли, він став нашим другом, коли Річард успадкував Готорп. У день нашого прибуття до маєтку Роджер приїхав до нас верхи, привіз трьох фазанів і залишився до вечора, розповідаючи, як ведеться у цих краях, і про всіх, хто тут живе. Ми вперше приїхали в цю частину Ланкаширу, з його пагорбами і тінистими лісами, і, звісно ж, нікого не знали, а він знав страшенно багато. Роджер став частиною нашої сім'ї, невід'ємною, як успадковані меблі, бо довгі роки знався з Шаттлвортами і з давно покійним дядьком Річарда, який був старшим суддею Честера і кровно пов'язаним з королівським престолом. Слід зізнатися, він сподобався мені з першої ж миті знайомства. Він яскраво горів, як та свічка, а його настрої легко мінялися, зігріваючи теплом і мудрістю, де б він не був.

— Новини з палацу. Схоже, король нарешті знайшов гідного жениха для доньки, — оголосив Роджер.

Гончаки на псарні шаленіли, зачувши нас, тож їх випустили, і собача зграя, тяжко хекаючи, звивалася біля кінських копит.

— І хто ж він?

— Фрідріх V, курфюрст Пфальцу і король Богемії. Він цього року прибуде до Англії і, сподіваюся, покладе край параду блазнів, які змагаються за руку принцеси.

— Ви поїдете на весілля? — запитала я.

— Є така надія. То буде найпишніше весілля у королівстві уперше за багато років.

— Цікаво, яка в неї буде сукня, — подумала я вголос.

Роджер не почув мене через гавкотіння собак, і вони з Річардом рушили з двору розпочинати полювання. Я збагнула, що з гончаками на повідках затівається гонитва за оленем, і пожалкувала, що

не запитала про це раніше. Зацькований олень, який б'є на всі боки рогами і зачочує очі, — не надто приємне видовище. Полювання на будь-яку іншу тварину я би ще якось пережила. Я замислилася, чи не повернути додому, але ми вже заїхали в гущавину, тому погнала коня вперед. Підручний Едмунд мчав поряд із гончаками і стримував їх. Я краєм вуха чула уривки їхньої притишеної розмови, але мовчки їхала вслід, поки ми пробиралися між деревами. У пам'яті зринула нещодавня картина: розлита кров, осклілі очі і незнайома жінка із золотавим волоссям.

— Річарде, — втрутилась я у їхню розмову. — На наших землях вчора був порушник.

— Що? Де?

— Десь південніше від будинку, в лісі.

— А чому Джеймс мені нічого не сказав?

— Бо я йому не розповідала.

— То зайду бачила *ти*? А що ти там робила?

— Я... вийшла на прогулянку.

— Я ж казав тобі не виходити з дому самій. Ти могла заблукати, або потрапити у капкан і... поранитися.

Роджер мовчки слухав.

— Все *гарзд*, Річарде. До того ж це був не чоловік, а жінка.

— Що вона робила? Вона заблукала?

У ту ж мить я збагнула, що розповідати йому про кроликів не варто, бо не зможу підшукати потрібних слів, щоб описати побачене.

— Так, — зрештою відповіла я.

Роджер розвеселився:

— У тебе таки нестримна уява, Флітвуд. Ми вже було подумали, що на тебе в лісі напав якийсь дикун, а ти всього-на-всього натрапила на жінку, що заблукала в хащах.

— Так, — ледь чутно відізвалася я.

— Хоча тепер навіть така зустріч може бути небезпечною. Ти, мабуть, чула, що трапилося із мандрівним торговцем Джоном Лоу в Коуні?

— Ні, не чула.

— Роджере, не обов'язково страхати її байками про відьом, їй уже й без того сняться жахіття.

Я роззявила рота від несподіванки й почервоніла. Уперше Річард при комусь загадав про кошмари, і я не могла навіть повірити, що він про це сказав при сторонніх. Але перо на його капелюсі продовжувало похитуватися, і він не зупинився ні на мить.

— Розкажіть мені, Роджере.

— Самотня подорожня жінка не завжди така безневинна, як може здатися. Джон Лоу вже переконався в цьому і не забуде до самої смерті, яка, найімовірніше, не забариться, прости Господи. — Роджер зручніше вмостився у сідлі, відкинувшись назад. — Два дні тому його син Абрахам приходив до мене у Рід-голл.

— Я його знаю?

— Ні, це фарбувальник тканин у Галіфаксі. Хлопець непогано влаштувався з огляду на те, хто його батько.

— І що, він знайшов відьму?

— Ні, *послухай же*.

Я зітхнула й пожалкувала, що не залишилася вдома у маленькій вітальні зі своїм псом.

— Джон ішов крамарським путівцем, яким возять вовну в околицях Коуна, і зустрів малу дівчинку. Він подумав було, що то жебрачка. Вона попросила у нього кілька шпильок, а коли той сказав, що не дасть, — Роджер зробив паузу, аби справити більше враження, — прокляла його. Чоловік пішов собі далі й раптом почув, як мала щось тихо проказує у нього за спиною, так ніби з кимсь розмовляє. У нього по тілу забігали мурашки. Спочатку йому здалося, що то вітер, проте коли озирнувся, вона пильно дивилася на нього своїми чорними очима, а її губи щось шепотіли. Чоловік умить дав ходу, але не пройшов і тридцяти ярдів, як почув, що за ним хтось біжить, а потім щось величезне, подібне на чорного собаку накинулося на нього і, поваливши на землю, покусало геть усього.

— Щось *подібне* на чорного собаку? — перепитав Річард. — Раніше ви казали, що то був чорний собака.

Роджер пропустив його слова повз вуха.

— Джон закрив обличчя руками і просив пощадити його, а коли розплющив очі, пса вже не було. Щез. А з ним і дивна дівчина. Хтось знайшов його на стежці і довів до найближчого заїзного двору, але сам він заледве міг рухати руками й ногами. Не міг і говорити. Одне його око так і не розплющилося, половина обличчя скривилася. Торгівець

залишився на заїзному дворі, але наступного дня та дівчинка з'явилася знову й нахабно попросила у нього пробачення. Вона твердить, що не хотіла проклинати його, проте не змогла впоратися зі своєю відьомською силою.

— Вона зізналася? — я згадала вчорашню дівчину. — А яка вона з вигляду?

— Відьма як відьма. Дуже кістлява і зухвала на вигляд, чорнява, обличчя понуре. Моя мати каже ніколи не довіряти чорнявим людям, бо у них зазвичай ще й така сама чорна душа.

— У мене чорняве волосся.

— Ти хочеш дослухати?

У дитинстві матір погрожувала зашити мені рота. Вона удвох із Роджеровою матір'ю мали би про що поговорити.

— Пробачте, — відповіла я. — То цей чоловік одужав?

— Ні, і можливо, вже й не одужає, — похмуро відповів Роджер. — Цей випадок непокоїть вже сам собою, але є одна річ, яка тривожить мене ще більше: собака. Доки він вільно блукає Пендлом, небезпека чекає на кожного.

Річард метнув на мене насмішкуватий скептичний погляд, а потім стрімко помчав уперед, щоб наздогнати полювання. Думка про того звіра не злякала мене, зрештою, я сама тримала дога, що був завбільшки як мул. Але сказати цього не встигла, бо Роджер повів розмову далі.

— Через кілька ночей після пригоди Джон Лоу на заїзному дворі прокинувся від того, що почув поряд чиесь дихання. Над його ліжком стояв величезний звір, розміром з вовка, з вишкіреними іклами й вогняними очима. Він зрозумів, що то дух, бо така проява не могла бути земним створінням. Можете уявити його жах, адже людина не могла ні рухатися, ні говорити, хіба тільки стогнати. І хто ж, як не сама відьма за якусь мить опинилася біля його ліжка на місці потвори.

Мені здалося, ніби по шкірі провели пір'їною.

— То воно перетворилося на жінку?

— Ні, Флітвуд, ти колись хоч що-небудь чула про фамільярів? — я похитала головою. — Тоді раджу почитати Книгу Левіта. Щоб не розводитися довго, скажу, що під личиною покровителів відьом ховається диявол. Таким способом він примножує своє царство, якщо

можна так висловитися. У цієї дівчини дух-покровитель прибрав подобу пса, але він може прибирати будь-яку іншу подобу, наприклад, тварини чи дитини. Він з'являється до неї, щоб виконати її бажання, і минулого тижня вона так і сказала скаліченому Джону Лоу.

Фамільяр — найпевніша ознака відьми.

— А вам доводилося бачити такого духа?

— Звісно, ні. Диявольське створіння навряд чи з'явиться перед богобоязливою людиною. Лише ті, хто похитнувся у вірі, можуть відчути його присутність. Його живить низький моральний дух.

— Але ж Джон Лоу побачив його, а ви казали, що він — добрий чоловік.

Роджер нетерпляче відмахнувся від мене:

— Ми відстали від Річарда. Йому не сподобається, що я точу ляси з його дружиною. От що буває, коли жінки їдуть на лови.

Я змовчала, що просто хотіла догодити йому, адже якщо у Роджера була на думці якась байка, то він неодмінно хотів доказати її до кінця. Ми пустилися галопом і знову сповільнилися, коли попереду побачили мисливців з гончакми. Готорп залишився далеко позаду, і тепер мені зовсім не подобалося те, що аж до вечора муситиму бути в сідлі.

— А де та дівчина зараз? — запитала я, коли ми знову відстали від інших.

Роджер міцніше перехопив повіддя, а тоді промовив:

— Її звати Алізон Девайс. Вона зараз під вартою у мене в Рід-голлі.

— У вас вдома? Чому ви не посадили її в темницю у Ланкастері?

— Вона не зашкодить нікому там, де сидить зараз. Вона нічого не може вдіяти, та й не наважиться. До того ж, вона допомагає мені з деякими іншими дізнаннями.

— З якими дізнаннями?

— Боже праведний, з вас так і сиплються запитання, пані Шаттлворт. Може, нам варто би на смерть *забалакувати* здобич на полюванні? Алізон Девайс з відьомської родини. Вона сама мені про це сказала. Її матір, бабуся, навіть брат — усі займаються чаклунством і ворожбою, і це за якихось кілька миль звідси. А ще вони звинувачують своїх сусідів у вбивствах за допомогою чаклунства, і один із цих сусідів живе на землях Шаттлвортів. Ось чому я подумав, що твоєму чоловікові слід про це знати.

Він кивнув головою на розкішний зелений простір перед нами. Едмунд і Річард з гончаками знову зникли з наших очей.

— Але звідки ви знаєте, що вона каже правду? Навіщо їй виказувати свою родину? Вона ж знає, що викритій відьмі загрожує неминуча смерть.

— Міркуеш так само, як і я, — просто відповів Роджер, хоча я відчула, що за його словами криється щось більше. Він міг бути різким і грізним, коли хотів. Мені вже доводилося спостерігати за тим, який він «обхідливий» зі своєю дружиною Кетрін, напрочуд терплячою жінкою. — А всі ті вбивства, які, за словами Алізон, скоїла її рідня, посправжньому реальні.

— Вони вбивали?

— І не раз. Не варто переходити дорогу Девайсам. Не бійся, дитинко. Алізон Девайс не становить загрози, поки вона під замком, а я допитаю її сім'ю завтра або післязавтра. Мені, звісно, доведеться довести справу до відома короля. — Він зітхнув так, ніби це йому дошкуляє. — Упевнений, що король буде радий отримати таку звістку.

— А якщо вони утечуть? Як у такому разі ви їх відшукаєте?

— Вони не втечуть. У Пендлі в мене скрізь є свої очі, ти ж знаєш. Мало що може пройти повз увагу головного шерифа графства.

— Колишнього головного шерифа, — жартома покепкувала я. — Скільки їй років, тій дівчині із собакою?

— Вона не знає, але я сказав би, що сімнадцять, чи близько того.

— Як і мені. — На якусь мить замислившись, я озвалася знову: — Роджере, а ви довіряєте Річарду?

Він звів свої кущуваті брови:

— Усе своє життя. Чи тим, що від нього залишилося, — я вже старий чоловік, мої діти вирости, а найкращі роки праці залишилися позаду, на превеликий жаль. А чому ти питаєш?

Я запхнула лист від лікаря у кишеню, глибоко під костюм для верхової їзди, і він бився у мене під ребрами, як іще одне серце.

— Просто так.

Розділ 3

Великий піст ще не закінчився, і хоча я не мала апетиту, мені так хотілося шматочка тушкованої яловичини чи м'якої, присоленої курятини. Роджер залишився на обід і потирав руки, доки слуги розносили срібні тарелі зі щукою та осетриною. Я розуміла, що й не доторкнуся ні до чого, хоча зголодніла на ловах, з яких ми повернулися з порожніми руками, щойно опустилася холодна імла. Вона просочувалася крізь вікна, і в їдальні було холодно. Розломивши хліб на шматочки, потроху потягувала вино, замислившись над тим, коли вже нарешті я знову зможу з'їсти все, що лежить переді мною на тарілці. Я нічого не сказала нікому з челяді про свій стан, навіть Сарі, яка допомагала мені вдягатися, але куховарка завжди все знає першою. Інші слуги могли зауважити, як я простягаю Паку шматочки їжі зі своєї тарілки, але я так робила відтоді, як він ще був щеням. Що більше я, здавалось, всихала, то більше гладшав мій пес. Одного разу Річард зауважив, що собака харчується краще, ніж більшість людей в Ланкаширі.

Коли мені вже не стало сил дивитися на риб'ячі голови, я пішла до свого покою і прилягла. Нагорі, подалі від брязкання соусниць та ножів, було тихо і горів вогонь у коминку. Мені слід було би, як завжди, запнути гардини на вікнах і сподіватися, що у сутінках біль у голові вгамується, але я почувалася такою втомленою і слабкою, що скинула з ніг туфлі й лягла, дивлячись у вікно і тримаючись руками за живіт. Сьогоднішній ранок виявився багатим на події, проте мені знову не давала спокою згадка про лист лікаря, затьмарюючи розум, наче та імла. Гадаю, врешті-решт все мало звестися до того, кому належить вижити — мені чи дитині, чи нам обом, чи нікому? Якщо вірити лікарю — а йому, безперечно, слід було вірити, — немовля росте, наче каштан у колючій зеленій шкаралупі, і, зрештою, розколе мене зсередини. Спадкоємця Річард хотів понад усе, і після колишніх невдач, можливо, цього разу мені поталанить народити... але чи не ціною мого власного життя? Коли жінки заходили в тяж, вони несли у своїх животах і життя, і смерть. Це незаперечна істина нашого існування. Сподіватися і молитися за те, щоб не стати однією з упокоєних від пологів, мало стільки ж сенсу, як і молитися за те, щоб трава посиніла.

— Ти залишишся там і вб'єш мене? — запитала я, дивлячись униз на живіт. — Чи, може, дозволиш мені жити? А може, спробуємо жити разом?

Мабуть, я заснула, бо коли прокинулася, біля ліжка стояв глечик з молоком. Я потягнулася до нього, щоб вмочити у нього свій мізинець і облизати. Моя матір зазвичай примовляла, що у найвродливіших дівчат шкіра, наче свіже молоко, пухка і м'яка. У порівнянні з молоком моя власна шкіра мала вигляд старого пергаменту. Згадалося, яку метушню зчинила моя матір, коли Річард зі своїм дядьком Лоуренсом приїхали до Бартона уперше. Вона не могла всидіти на місці, пурхаючи навколо мене, як метелик.

— Покажи йому свої руки, — казала вона мені. — Склади їх і так тримай.

Їй не було потреби нагадувати мені, що моє обличчя не належить до моїх найбільших окрас, я це й так знала. Однак це все не мало значення. Бо ми обидві були свідомі того, що моєю найбільшою чеснотою було родове ім'я й успадковане завдяки йому багатство. Матір завжди казала, що батько скупий, проте коли я питала, чому ми живемо в будинку з протягами і мусимо спати з нею в одній кімнаті, її губи перетворювалися на тоненьку риску і вона відповідала, що старий будинок кращий за новий. Того вечора після відвідин Річарда, коли ми обидві вже були у ліжках, матінка запитала, чи він сподобався мені.

— Яка різниця? — роздратовано відгукнулася я.

— Це дуже важливо для твого щастя. Поруч з ним ти житимеш кожен день свого життя.

Він врятує мене від цього жалюгідного життя, подумала я. Любити його більше, ніж люблю я, годі й намагатися.

Я згадувала його приємне гладеньке обличчя, чудові сережки у його вухах, і персні на руках, один з яких я прийму від нього, аби він зміг повести мене у нове життя.

— Ви любите театр? — запитав він мене у вітальні матері.

Його дядько і моя матір стояли біля вікна, про щось розмовляючи і поглядаючи на нас. Я знала, що матір щонайретельніше підготувала ґрунт для цього шлюбу, але якби Річард відмовився, то у такому разі вже нічим не зарадиш.

— Так, — збрехала я, адже ніколи там не була.

— Чудово. Ми будемо щороку їздити у Лондон. Саме там найкращі театри. А якщо забажаєте, то й двічі на рік.

Як могла я встояти перед такими чарами і не захопитися цим молодим чоловіком, який, на відміну від усіх, не поведився зі мною, наче з малою дитиною?! Його обличчя повсякчас стояло перед моїми очима, та й з'являлося чи не в кожному сні. День весілля призначили у парафіяльній церкві, тож я щовечора вже не могла дочекатися наступного ранку, а потім — приходу ночі, бо і одне, і друге наближали мене до того дня. Я розмірковувала, якою ж господинею маєтку я стану, і поклала собі, що буду доброю і мудрою, бо я не красуня. А колись стану матір'ю в оточенні захоплених і люблячих дітей та чоловіка.

Я дам Річарду все, чого він забажає. Його затишок буде моєю найважливішою турботою, його щастя — справою мого життя. Адже він наділив мене найбільшим даром, полюбивши, тож я до кінця життя буду вдячна йому. Я чула, як моя матір марудиться в ліжку.

— Флітвуд, — озвалася нарешті вона, — ти чуєш мене? Я запитала, чи тобі сподобався Річард.

— Гадаю, що сподобається, — відповіла я і з усмішкою дмухнула на свічку.

Я незграбно підвелася, бо руки і ноги затерпли, і, бажаючи прогулятися, рушила по довгій галереї, що тягнулася вздовж фасаду. Там я з подивом побачила Роджера, який, заклавши руки за спину, розглядав королівський герб над каміном.

— *«Бійся Бога, шануй свого короля, уникай зла й чини добро. Прагни миру і живи з миром»*. — Я продекламувала вислів з дошки над каміном напам'ять.

— Дуже добре, Флітвуд. Вважай це обітницею від свого мирового судді.

— Його причепив Лоуренс, дядько Річарда. Мабуть, він сподівався, що король Джеймс дізнається про це і вирішить, що потреби приїздити з особистим візитом нема.

— Шаттлворти зберігають вірність короні, звісно. — В інтонації Роджера пролунала нотка застереження.

— Вірні, як пси.

Роджер поринув у задуму:

— Все одно у цих краях треба ще більше засвідчувати і підтверджувати відданість. Але от як її показати?

— Гадаю, тут бракує не стільки відданості, скільки довіри. До того ж, він, безперечно, уникає цих земель через те, що тутешній люд ще тримається старої віри.

— Цей куточок королівства викликає у Його Величності чималу тривогу. Для вшанування короля та приборкання зла можна було б зробити набагато більше. — Він нахилився уперед і насупився. — Я раніше не помічав, що навколо королівської зброї є ще якісь слова. Що тут написано?

— «*Honi soit qui mal y pense*», тобто «Ганьба тому, хто подумає про це погано».

Він вдав, ніби розмірковує над висловом.

— Істинна правда. Але про що не слід думати погано, Лоуренс вже ніколи не зможе нам пояснити. Можливо, я запитаю самого короля.

— Ви скоро будете в суді?

Роджер кивнув:

— Його Величність вимагає від усіх мирових суддів Ланкаширу скласти список усіх, хто не причастився у церкві.

— Навіщо?

— Ой, Флітвуд, тобі не варто перейматися судовими справами, вони навряд чи впливають на життя юної леді. Виконуй свій обов'язок і подаруй чоловікові багато маленьких Шаттлвортів, а я виконуватиму свій, наглядаючи, аби Пендл був у безпеці. — Мабуть, на моєму обличчі промайнуло невдоволення, бо його погляд раптом подобрішав і потеплішав. — Що ж, якщо тобі так вже хочеться знати, Його Величність і досі дуже... тривожиться після подій у Парламенті, які відбулися сім років тому. І ти, мабуть, чула перешіптування про деяких зрадників, що повтікали до Ланкаширу. Треба зробити щось особливе, аби довести відданість нашого маленького північного краю Короні, бо зараз король геть не довіряє нам, втім, як і тутешнім жителям, які не визнають законів. Він вважає нас зграєю диких звірів у порівнянні зі світськими лордами та леді на півдні. Ми тут живемо надто далеко від великосвітського товариства, тож, гадаю, монарх побоюється. Але знаєш, що ще викликає його недовіру?

Я похитала головою.

— Відьми.

Його очі переможно засяяли, а мені знадобилася якась мить, щоб здогадатися.

— Ви маєте на увазі Алізон Девайс?

Роджер кивнув.

— Якщо я зможу переконати короля, що людям в Ланкаширі загрожує те, що він найбільше ненавидить, це може викликати у нього співчуття до нас і, можливо, трохи заспокоїть його підозри. Якщо він побачить, що я викорінюю, так би мовити, *паскудне насіння*, то, може, наші землі дочекаються зростання і процвітання, а ми, можливо, завдяки новій репутації знову станемо частиною королівства.

— Але ж католики і відьми — не одне й те ж. Католиків тут багато, чого не скажеш про відьом.

— Їх більше, ніж ти гадаєш, — просто відповів Роджер. — До того ж, король не бачить між ними різниці.

— Що ж, я дуже сумніваюся, що королеві варто непокоїтися, чи не запасаємося ми тут порохом. У наших місцях надто мокро, — сказала я, і Роджер засміявся.

Я замислилися, чи не варто розповісти йому про мій лист, схований глибоко в кишені. Може, він вже знає? Натомість я запитала:

— А де Річард?

— У нього якісь справи із дворецьким, а потім він проведе мене до Ріда, але спочатку хоче показати нового яструба. Поїдеш з нами?

— Він проводить з тим створінням більше часу, ніж зі мною. Ні, дякую. Але ви могли би переказати йому, щоб він запросив до нас кравця. Мені потрібен новий одяг.

Коли ми проминули вхід до моїх покоїв і піднялися сходами наверх, Роджер пирхнув від сміху.

— Ти і моя Кетрін — одного поля ягоди, але жодна з вас не зрівняється з Річардом. У нього чи не найбільше туалетів, не беручи, звісно, до уваги королівського гардеробу. — Він зупинився на верхній сходинці. — Ти ж приїдеш незабаром побачитися з Кетрін? Вона часто розпитує про тебе і твої найсвіжіші модні новинки. Моя дружина дуже любить роздивлятися, що носить молодь.

Я усміхнулася і вклонилася, а він почав спускатися сходами, що закручувалися довкола вежі. Однак перш ніж він зник з очей,

я окликнула його, бо мені раптом до щемоу у душі захотілося, щоби він по-батьківськи обійняв мене. Роджер мав би пахнути саме так, як пахнув мій батько, принаймні, так я собі уявляла, — деревним димом, кінською гривною і тютюном. Він зупинився в очікуванні під портретом, на якому була зображена я у дитинстві поряд із моєю матір'ю, — цей портрет мені не захотілося повісити ні в довгій галереї, ні в жодному іншому місці. Зробила я так, тому що ніхто не затримувався на сходах надовго, а це означало, що гості просто проходили повз той портрет і часто вже на наступному поверсі геть забували про нього. На цьому портреті, що був заввишки як я, панувала моя матір, одягнена в сукню з пурпуровим гаптуванням і з широким коміром. Я стояла у нижньому лівому кутку, а рука матері тягнулася до мене так, ніби ось-ось повинна була вивести мене за раму. Чорна ластівочка на моїй руці, домашня улюблениця, яку я тримала в клітці у своїй кімнаті, завдяки портрету здобула безсмертя. Я ще й досі пам'ятаю неприємну тишу, яка панувала під час позування у великій залі в Бартоні, а також гостроносе обличчя художника з пальцями, поквацияними олійними фарбами, і почорнілим кінчиком язика, що час від часу вистромлявся з його рота, як у гадюки.

— Роджере... — Мені перехопило подих. — Як ви гадаєте, Джон Лоу житиме?

— Не хвилюйся, — заспокоїв мене Роджер. — Його син піклується про нього.

Я повернулася у свої покої, дивуючись, як це Роджеру Ноувеллу вдається ночувати в одному домі з відьмою і при цьому виносити тверезі ухвали в суді.

Про всяк випадок я заховала горщик під ліжку і накрила полотниною, але Річард, зайшовши у покій і примітивши його, все одно гидливо смикнувся. Я лежала в нічній сорочці, ослабла і спустошена, і навіть той маленький шматочок щуки, який я з'їла за вечерею, вже лежав на дні захованої посудини. Зітхнувши, Річард підійшов до мене і став навколішки.

— Тобі не полегшало? Ти майже нічого не їла. Я так хочу, щоб ти одужала.

Я натягнула нічну сорочку так, щоб під нею проглянула маленька округлість мого живота. Річард подивився на неї, а відтак ніжно поклав на неї руку. Я покрутила його золоту каблучку, яку він отримав від батька й ніколи не знімав з руки. Я ніяк не могла збагнути, що гірше — те, що я так паскудно почуваюся, чи те, що не знаю, приховує мій чоловік таку важливу правду від мене чи ні. Якоїсь миті того вечора, сидючи у покої на самоті серед веселого тріскотіння свічок, я виразно усвідомила, що для Річарда життя дитини, безперечно, цінніше, аніж моє. Хіба не так міркував би кожен чоловік, якому є що залишити по собі?

— Річарде? — запитала я. — А що буде, якщо я не зможу народити тобі нащадка?

У моїй пам'яті зринули історії про дружин прадавніх королів, про їхні голови на плахах. Що краще — піти серед болю і бруду, борсаючись у закривавленому ліжку, чи покірною і чистенькою, зодягнувши найкращу сукню? Розлучення могло затягнутися на десятиліття, але навіть саме те слово страшило не менше, ніж смерть.

— Не кажи такого. Цього разу нічого поганого не станеться, Бог змилується над нами. Ми наймемо найкращу повитуху.

— Минулого разу в нас була повитуха. Але вона не зарядила народженню мертвої дитини.

Він звівся на ноги, щоб роздягнутися, на його ґудзиках мерехтіло полум'я свічок, а відтак лягало на його оголену шкіру. Я дивилася, як чоловік перевдягається в нічну сорочку, потім він підійшов до ліжка, взяв мою холодну руку і затримав у своїй, рожевій на фоні його смаглявої шкіри. Його голос був спокійним, проте обличчя — стурбоване.

— Доки ти не відновиш сили, спатиму в гардеробній.

У мене всередині все завмерло.

— Ні, Річарде! Будь ласка, я не хочу цього навіть чути. Мені вже не буде погано. Покоївка забере горщик.

Я намагалася вибратися з ліжка, але Річард зупинив мене.

— Я буду всього лишень в сусідній кімнаті, доки тобі не полегшає, а полегшає дуже скоро...

— Річарде, не треба, прошу тебе. Я не люблю спати сама, ти ж знаєш, що не люблю, адже це... жахіття.

Коли я прокидалася, мокра від поту й осліпла від жаху, він обіймав мене, доки я не переставала тремтіти. Таке траплялося лише кілька разів на рік, проте він знав, що я злякаюся до смерті, якщо його не буде поруч.

— Будь ласка, не спи у гардеробній. Залишся зі мною, будь ласка. Я боюся.

Проте він знову поцілував мене в чоло і вийшов з гримасою болю на обличчі, тримаючи забруднений горщик на витягнутій руці. Я сповзла донизу узголів'ям ліжка, ледве стримуючи сльози. Він би ніколи такого не зробив, коли ми щойно одружилися. Після весілля я не могла спати в будинку на Стренді через усю ту метушню за вікном. Лондон і все у ньому було незвичне для мене — я ніколи не бачила стільки карет в одному місці, не чула таких вигуків човнярів, що вилазять з човнів на берег, ні оглушливого передзвону і людського гамору. Річард сидів зі мною увечері, читав або малював, або просто тихо лежав і гладив мої коси. Коли похолоднішало і ми переїхали ближче до полів та широких небес Іслінгтона, я сказала йому, що вже настільки звикла до шуму Стренда і тепер не зможу заснути, коли навколо така тиша. Він засміявся і сказав, що я надто примхлива і єдине, чим він може зарадити, це на догоду мені навмисне шуміти. Уночі, щойно я вже засинала, він раз у раз іржав у темряву, або заклично гукав, як точильник ножів, або ж перекидав з руки в руку уявну вуглину, як продавець вугілля, прикидаючись, що обпik долоні. Я ніколи в житті стільки не сміялася. Одного разу, коли за вікном падав сніг, а вогонь у каміні пригас, я попросила показати, що він малює у моєму етюднику. Він попросив зачекати, доки малюнок буде готовий. Я дивилася, як він працює, дивилася на його напружене від старанності обличчя, стежила за дрібними й швидкими рухами його рук, під якими м'яко шурхотіла сторінка. Коли він повернув аркуш до мене, я побачила себе. На мені був красивий капелюшок, плаття з витонченими рюшами і коміром та елегантні іспанські туфельки. На плечах — плащ, що спадав складками аж до самого низу і застібався на паризькі гудзики. Я майже відчула його вагу.

— Якого він кольору? — прошепотіла я, обводячи кінчиками пальців лінії на папері.

— Плащ пошитий з вишитого квітами атласу і помаранчевої вовни, — гордо промовив він. — Завтра він буде готовий. Саме його ти

й зодягнеш у дорогу, коли ми поїдемо додому, у Готорп.

За все життя для мене ніхто нічого подібного не робив. Коли закінчилася зима, ми приїхали у новенький будинок, де досі, як Річард і говорив, ніхто ще не жив. На цю подорож знадобилося дев'ять днів, і весь цей час єдине, про що я була спроможна думати, — це про прибуття в Ланкашир у ролі господині маєтку, пані Шаттлворт, у вбранні, якого жодна душа в тих краях ще не бачила. Річард також мав вишуканий вигляд — в одязі за власноручно створеним фасоном, з кинджалом і мечем при боці. Коли ми наближались до своєї нової домівки, селяни висипали вздовж вулиць. Але з часом ця картина в моїй пам'яті стерлася, і я могла згадати лише двох дїтлахів, вбраних для якоїсь гри.

Я задмухала свічку і прислухалася до звуків із сусідньої кімнати. Це вперше за весь час нашого шлюбу ми були в одному будинку, але я спала сама.

*

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ